

מומחיות זה מה שעושה את ההבדל!

רבים חושבים שכל רופאי השיניים הם אותו דבר, אך למעשה ישנן התמחויות רבות, ובישראל רק 8% מרופאי השיניים הם מומחים. צוות המומחים של מדארט דיבר איתנו על החשיבות שבמומחיות וסיפר מה חשוב לבדוק לפני כל טיפול

שאלה לי אליכם: אם אתם סובלים ממחלת לב, תלכו לטיפול אצל רופא המשפחה או אצל קרדיולוג מומחה? התשובה ברורה: אתם תרצו את הרופא עם הידע והניסיון הרחב והעדכני ביותר לטיפול במחלת הלב שלכם או של יקירכם, ורפואת השיניים לא שונה. זהו תחום מגוון כמו הרפואה הכללית, וגם הוא נחלק להתמחויות רבות. כיום מוכרות תשע התמחויות ברפואת שיניים - ישנם מומחים למחלות חניכיים (פרודונטיה), לכירורגיית פה ולסת, לאורתודונטיה (יישור שיניים), מומחים ברפואת שיניים לילדים ולנוער (פדודונטיה), מומחים ברפואת

מומחיות זה מה שעושה את ההבדל!

בהתמקצעות ובהתמחות. "אין במרפאות שלנו רופא 'יודע כול'", אומרת ד"ר כהן, "צוות המרפאות מרכז רופאי שיניים ומומחים ברפואת שיניים בנושאים רבים, וסגל מומחים עובד בשיתוף פעולה מלא כדי לבנות לכל מטופל ומטופל תכנית טיפולים בהתאמה אישית לפי הצרכים הספציפיים שלו". כדי להבין יותר ראינו את צוות המומחים של מדארט ושאלנו אותם על תחומי ההתמחות השונים, על ההבדל בכל תחום בין רופא רגיל ובין רופא מומחה, וכמובן חילצנו מהם טיפים מה חשוב לבדוק לפני שמחליטים היכן לעבור את הטיפול הנדרש.

« לא כל רופא יכול לבצע טיפולים בהרדמה! בדקו מי מטפל בכם כשאתם ישינים »

כל אדם נזקק לטיפול שיניים בשלב כלשהו, אך אנשים רבים נמנעים מטיפול שיניים שגרתי ממגוון סיבות: חרדה, מחסור זמן, בעיות בריאותיות ועוד. התוצאה היא שבהגיעם למרפאה הצרכים הדנטליים שלהם רבים בהשוואה לאוכלוסייה הכללית, והטיפול שהם נדרשים לו ארוך ומסובך יותר.

ד"ר איתן ויינשטיין, המורשה לביצוע טיפולי שיניים בהרדמה כללית, מספר שב-15 השנים האחרונות עלתה המודעות בקרב אנשי המקצוע לצורך לספק פתרונות ראייה גם למטופלים אלה. "הטיפולים בטטטוש ובהרדמה כללית הפכו בעשור האחרון

הפה ומומחים בשיקום הפה, מומחים לטיפול שורש (אנדודונטיה), לרפואת שיניים קהילתית ולפתולוגיה אוראלית. ד"ר גלית כהן, מומחית לרפואת הפה, מסבירה: "בתחומי הרפואה מומחה הוא תואר מובנה ומוגדר, ולא הצהרה על ידע אישי או על ניסיון. אם ראתם פעם פרסומים על 'רופא שיניים מומחה לשתלים', דעו לכם שזוהי הצגת מומחיות שגויה והטעיית הציבור, שכן אין כלל התמחות כזו". אז בואו נעשה סדר: כדי להפוך להיות רופא שיניים צריך ללמוד ולקבל תואר ברפואת שיניים ואז, נוסף על כך, על מנת לקבל תעודת מומחה ברפואת שיניים על רופא השיניים ללמוד שלוש עד שש שנים נוספות בתחום שהוא מעוניין להתמחות בו ועליו לעבור בחינת הסמכה של האיגוד המקצועי. אולי בגלל דרישות מחמירות אלו לא רבים מרופאי השיניים ממשכים להתמחות. מסקר שמשרד הבריאות ערך בשנת 2008 עולה שרק 8% מכלל רופאי השיניים בארץ הם מומחים ברפואת שיניים. ברפואה וברפואת שיניים בארץ אין חובת התמחות על מנת לבצע טיפול כלשהו. כל רופא שיניים רשאי לבצע כל טיפול - פרט לטיפול שיניים בטטטוש ובהרדמה כללית, המחייבים רישוי מיוחד של משרד הבריאות - ולכן הבחירה ברופא שיניים כללי או מומחה נתונה בידי המטופל, לפי צורכי הטיפול שלו. לכן חשוב לדעת מה לבדוק ומה לשאול לפני שבחרים איפה לעבור את הטיפול ואצל איזה רופא. במדארט, קבוצת מרפאות שיניים פרטיות, דוגלים

ד"ר גדי ודנאי

ד"ר קלינגר: "מומחה, מטבע הכשרתו ועבודתו, התמודד עם מצבים רפואיים מורכבים וייחודיים. הניסיון הרב והממוקד בהשתלות מגדיל את הסיכוי להצלחה ומקטין את הסיכון הקיים בתהליך מורכב זה"

ד"ר כהן: "בתחומי הרפואה מומחה הוא תואר מובנה ומוגדר, ולא הצהרה על ידע אישי או על ניסיון. רופא שיניים מומחה לשתלים"? זו הטעיית הציבור"

הם בעלי רפלקס הקאה מוגבר, אנשים הסובלים מאלרגיה לחומרי הרדמה מקומית ואנשים הסובלים מבעיות רפואיות שונות, שבהן לעתים עדיף לטפל באופן מבוקר ומרוכז ובהשגחה צמודה של רופא מרדים מומחה, כמו מחלות לב לא יציבות ומחלת הנפילה. יש גם ילדים קטנים אשר לא ניתן לקבל את שיתוף הפעולה שלהם ומטופלים שאינם משתפים פעולה בשל הפרעות התנהגותיות, מוטוריות או קוגניטיביות. ולבסוף - מטופלים שמכל סיבה שהיא אינם מצליחים להכניס את טיפולי השיניים לשרת חייהם."

למי מותר לבצע טיפולי שיניים בהרדמה מלאה?

"טיפול שיניים בטשטוש או בהרדמה כללית הם התחום היחיד ברפואת שיניים שמשרד הבריאות הציב בו דרישה לרישוי ספציפי. טיפולים אלו רשאים לבצע רק מומחים שבמהלך התמחותם עברו הכשרה במחלקת הרדמה, כמו מומחים לרפואת הפה, מומחים לכירורגיה פה ולסת ומומחים לרפואת שיניים לילדים, שבה הרדמה כללית וטשטוש הן חלק מתכנית ההתמחות, או רופאים שעברו הכשרה בקורסים ייעודיים להרדמה כללית. "מובן שרופא לא יכול להתרכז בשני אספקטים של המטופל בו-זמנית, ולכן במרפאות מדרגת הטיפול בטשטוש, כלומר סדציה, או בהרדמה כללית מבוצע על ידי שני צוותים בו-זמנית, זאת על מנת להבטיח בטיחות מרבית: רופא מרדים מומחה וצוות רופאים המטפל בשיניים, הכולל רופא שיניים המורשה

ד"ר גלית כהן

למגמה מובילה ברפואת השיניים בעולם כיוון שהם פותרים את בעיות הפחד והזמן, וכיום 6%-9% מהמטופלים בעולם המערבי זקוקים לטיפול שיניים בהרדמה כללית או בסדציה, כלומר טשטוש."

למי טיפולי שיניים בהרדמה מלאה מתאימים?

"לכל מי שנמנע מטיפול שיניים, והסיבות רבות ומגוונות. יש אנשים בעלי חרדה דנטלית חריפה שאינם מסוגלים לעבור טיפולי שיניים רגיל כלל. מטופלים אלו חוששים מטיפול שיניים ולכן נוטים לדחות אותם, לבטל טיפולים ולהגיע רק לטיפולי חירום. דחייה ממושכת והזנחה של השיניים מרעה את מצבן, ובשל כך היקף הטיפול שהם נדרשים לו רחב ומצריך מספר רב של פגישות. מטופלים נוספים שטיפול שיניים בהרדמה מתאימים להם

לבצע הרדמות כלליות. אף על פי שבחדר נוכח מרדים, על רופא השיניים המטפל להיות מוסמך בתחום ההרדמה הכללית."

אילו טיפולים ניתן לעשות בהרדמה?

"בטיפול אחד בהרדמה כללית מבצעים את כל טיפולי השיניים הנחוצים: החל בטיפולים קלים כמו ניקוי אבנית, סתימות, עקירות, טיפולי שורש, מבנים, כתרים וגשרים זמניים ומידות לכתרים הקבועים; דרך טיפולים אסתטיים כמו הלבנת שיניים וציפוי חרסינה; וכלה בטיפולים נרחבים יותר כמו השתלות, הרמות סינוס וניתוחי חניכיים."

ד"ר ויינשטיין מוסיף: "מגיעים אלינו מטופלים שצריכים שיקום פה מלא הכולל כמות רבה של עקירות, שתלים, טיפולי שורש, ניתוחי חניכיים

מומחיות

זה מה שעושה את ההבדל!

וטיפולים משמרים כגון ניקוי אבנית והלבנה - ותוך כמה שעות הם מסיימים את רוב הטיפול. מטרת ההרדמה היא למעשה לבצע בפעם אחת את הטיפול העיקרי, להקל על המטופל היות שהוא לא מרגיש כלום במהלך הטיפול."

« מומחה לשתלים - האם יש התמחות כזו? מתברר שלא!

השתלת שיניים היא טיפול המיועד לאנשים שחסרה להם שן אחת או יותר שנשברו, נשרו או נעקרו מכל סיבה שהיא. "שתלים נועדו למי שמעוניין להשיב לעצמו את היכולת לחייך בפה מלא שיניים", אומר ד"ר אביגדור קלינגר, מומחה לפריוודנטיה, "חשוב מכך, בעיקר כאשר מדובר בחסרונן של כמה שיניים טוחנות - גם את היכולת ללעוס מזון בצורה תקינה".

תוכל לספר מעט על ההליך?

"תהליך ההשתלה כולל הערכה ראשונית על ידי רופא שיניים מומחה בכירורגיית פה ולסת או כירורגיית חניכיים. במהלך הערכה זו הרופא מעריך את המיקום האופטימלי של השתלים ואת כמות העצם הקיימת באזור זה על סמך צילומי רנטגן וצילומי CT, והוא בונה תכנית טיפול ואת לוח הזמנים הצפוי.

"בדרך כלל השתלה מבוצעת בשלושה שלבים לאחר עקירת השן או השיניים וההמתנה לריפוי האזור: בשלב הראשון השתלים מוחדרים למקומם בעצם הלסת בצורה מדויקת, והם מוסתרים מתחת לחניכיים למשך כמה חודשים. במשך תקופה זו

ד"ר אביגדור קלינגר

על מנת לקבל תעודת מומחה על הרופא ללמוד שלוש עד שש שנים נוספות ולעבור בחינת הסמכה. אולי בשל דרישות מחמירות אלו לא רבים ממשיכים להתמחות

ד"ר איתן ויינשטיין

ד"ר ויינשטיין: "טיפול שיניים בהרדמה הם התחום היחיד ברפואת שיניים שמשרד הבריאות הציב בו דרישה לרישוי ספציפי, טיפולים אלו רשאים לבצע רק מומחים שעברו הכשרה מתאימה"

ורב-שנים בכירורגיה או רופא שיניים כללי? האם הטיפול שאני זקוק לו הוא טיפול פשוט או מורכב? האם מצבי הבריאותי הכללי טוב או מורכב? ולפי התשובות לשאלות אלה לבחור באופן מושכל את הרופא המתאים".

« ממחרים לעקור ולשתול? בדקו היטב אם ניתן להציל את השיניים הטבעיות!

ד"ר קלינגר מסביר: "בעידן השתלים רופאים רבים ממחרים לעקור את השן הקיימת ולהחליפה בשתל. במדארט חלק מהמחויבות ומהמומחיות היא הניסיון בכל דרך להציל את השן הקיימת, הטבעית. רק במקרה של שיניים שאינן בנות-שיקום אנו עוקרים ומבצעים שיקום על גבי שתלים. בעשור האחרון חלה התפתחות רבה בטיפול חניכיים, וכיום אפשר לבנות את העצם שנספגה בעקבות מחלות חניכיים. חשוב לציין שאין תחליף אמיתי לשן הטבעית, ועל כן אנחנו מאמינים שהמחויבות של הרופא המומחה היא להציל אותה בכל דרך אפשרית. אבחון מוקדם וטיפול מעמיק ושמרני בחניכיים מאפשר, בחלק גדול מהמקרים, לשמר את המשנן הטבעי ולפתור את בעיית החניכיים".

ד"ר שי מגן, מומחה לטיפול שורש, מוסיף ומחדד את נקודת חשיבות שימור השן הטבעית: "תפקידם של המומחים לטיפול שורש לא התייתר בעידן השתלים. שן לאחר טיפול שורש מוצלח יכולה לתפקד לא פחות ואף טוב יותר משתל דנטלי. עצם הצלת השן שומרת על מבנה וגובה העצם ומשאירה את אפשרות השיקום על גבי שתלים לעתיד הרחוק יותר. מעבר לזה שהטיפול קל וקצר יותר, הוא גם זול יותר".

אז בפעם הבאה שאתם נדרשים לעבור טיפול שיניים אל תתפשרו! לכל סוג טיפול יש רופא מומחה - לכו למומחה, בדקו את הרישיון, קבלו המלצות ותראו איזה אחריות נותנים לכם, כי על בריאות לא מתפשרים. ●

העצם נבנית לכיוון השתלים והם מתמזגים עם הלסת בתהליך הנקרא אוסטואינטגרציה. בשלב השני חושפים את השתלים, ובשלב השלישי והאחרון בונים על השתלים את השיניים החדשות. התוצאה הסופית היא שיקום מושלם של השן החסרה. במקרים מתאימים ניתן לאחד חלק מהשלבים ולבצע עקירה ושתל באותו טיפול, או העמסה מיידית של השתל על שיקום זמני".

מהי השתלת שיניים ביום אחד?

"היא כמו כל טיפול אחר. במידת הצורך ניתן לרכז את כל הטיפולים ולבצעם בטשטוש או בהרדמה כללית".

מה זה "All on 4"?

"זו שיטת השתלה בה משתמשים ב-4 שתלים מיוחדים לכל לסת, ומשקמים בתותבת מוברגת מיידית".

מי רשאי לבצע השתלת שיניים?

"ככלל, כל רופא המסיים לימודי רפואת שיניים ומקבל תואר DMD, דוקטור ברפואת שיניים, רשאי לעשות כל פרוצדורה למטופל, חוץ מהרדמה כללית. עם זאת, קיימת האפשרות לפנות לאחת משתי ההתמחויות הכירורגיות - פה ולסת ופריוודנטיה (חניכיים) - שדורשות הכשרה נוספת של 3 עד 6 שנים.

"יש גורמים רבים המשפיעים על הצלחת תהליך ההשתלה, כמו התאמת המטופל להשתלה מבחינת מצבו הבריאותי, תרופות בשימוש כרוני, מצב ואיכות עצם הלסתות, בחירת מיקום אופטימלי של השתל ובחירת השתל המתאים ותכנון נכון של תכנית השיקום, דהיינו שיתוף פעולה בין הרופא המשתל והרופא המשקם. אם מתאימים היטב את ההשתלה למטופל אחוזי ההצלחה בבצוע שתלים גבוהים ביותר, 93%-98%. לכן הידע והניסיון של הרופא המשתל חשובים מאוד. מהניסיון שלנו עולה שלרופא שיניים מומחה יש יתרון עצום על רופא שיניים סטנדרטי שעשה קורסים שונים והשתלמויות של כמה ימים או חודש. מומחה, מטבע הכשרתו ועבודתו, חשף למגוון רחב של סוגי שתלים שונים ולאילויות וסוגי עצם, והתמודד עם מצבים רפואיים מורכבים וייחודיים. הניסיון הרב והממוקד בהשתלת מגדיל את הסיכוי להצלחה ומקטין את הסיכון הקיים בתהליך מורכב זה. במדארט מאמינים שצוות הכולל מומחה לכירורגיה ורופא משקם הוא המענה האידיאלי למטופל המעוניין בהשתלות", מוסיף ד"ר קלינגר.

אז כדי לעשות שתלים מומלץ לבחור במומחה?

"זו שאלה שכל אחד צריך לענות עליה לעצמו. מי אני רוצה שיטפל בי? מומחה עם ניסיון ממוקד

מרפאות בתל אביב, במבשרת ציון, בגני תקווה ובירושלים 1599-50-1599
www.medart.co.il